

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירת המתת תינוק - יסודותיה והעונש בצידה

המתת תינוק הוא מעשה שהיה מקובל ואף שכיח במהלך ההיסטוריה. למרות שכיחותו, המעשה נוגד לחלוטין את תפקידה הטבעי, המשפחתי והתרבותי של האישה. עבירת המתת התינוק היא עבירת המתה העוסקת בסוג ספציפי של מצבים בהם אישה גורמת למות התינוק החי שילדה כשהיא שרויה במצב של ערעור שיקול הדעת מן הלידה ומן האירועים הנלווים לה. עו"ד אסף דוק מסביר על יסודות עבירת המתת תינוק ועל העונש הקבוע בצידה וכן את התייחסות בתי המשפט לעבירה.

יסודות עבירת המתת תינוק

החוק בישראל מתייחס בחומרה לעבירות המתה בשל העובדה כי הן שוללות את הזכות לחיים, הזכות הבסיסית של כל אדם. העובר על כך פוגע בכבודו של האדם ובזכותו להיות חופשי. החוק מתייחס לעבירות רצח והריגה השונים מהותית אחד מהשני. על מנת שאדם יורשע בעבירת רצח יש להתקיים שני תנאים; הראשון הוא היסוד הנפשי של הנאשם הכולל בתוכו כוונה לביצוע המעשה. השני הוא התוצאה של המעשה המהווה את מותו של האדם. השאלה האם אישה שהמיתה את תינוקה תורשע בעבירה של רצח או הריגה? האם ניתן לטעון כי חוויית הלידה וההנקה השפיע על יסודה הנפשי? ושאלה נוספת - האם על תינוק שיצא עתה מרחם אימו ואין הוא נושם חלים הזכויות והחוקים? האם אישה שהמיתה את תינוקה בשעה שעדיין לא נשם ולא נכרת חבל טבורו תורשע גם היא בגין עבירה?

עבירת המתת התינוק מתפקדת למעשה כהגנה לאם הביולוגית בלבד בנסיבות שיפורטו בהמשך. הגנה זו לא תעמוד למשל לאדם ששידל אישה להמית בכוונה תחילה את תינוקה הרך ומשכך הוא ייחשב כמשדל לרצח ותוטל עליו אחריות פלילית בגין שידול לרצח.

היסוד העובדתי בעבירת המתת תינוק יבוא על סיפוקו בנסיבות שלהלן:

1. טרם מלאו לוולד 12 חודשים.
2. בשעת המעשה או המחדל הייתה האם במצב של ערעור שיקול הדעת מאחר וטרם החלימה לגמרי מתוצאות הלידה או תוצאות הנקת הוולד.

דרישת היסוד הנפשי בעבירה קשורה בחלקה לרכיב הנסיבות בעבירה זו אשר דורש כי האם הביולוגית תימצא בפועל במצב של ערעור שיקול הדעת בעקבות הלידה והאירועים הנלווים לה. כמו כן, קיימת דרישה למחשבה פלילית קרי מודעות להתנהגות, מודעות לנסיבות, מודעות לאפשרות גרימת התוצאות וכן פיזיות ביחס לתוצאות כפי העולה מן השימוש במונח "במזיד" בנוסח העבירה.

מה העונש לאישה שהמיתה את תינוקה?

על פי סעיף 303(א) לחוק העונשין, אישה שגרמה למות תינוקה שלא מלאו לו שנים-עשר חודשים במזיד, במעשה או במחדל דינה **מאסר חמש שנים**. החוק מצייין כי האישה בשעת המעשה או המחדל הייתה במצב של ערעור שיקול הדעת כי אינה החלימה עדיין מתוצאות הלידה או מתוצאות ההנקה לאחר הלידה ולכן המעשה הוא בגדר רצח או הריגה.

סעיף 303(ב) מצייין כי אין הוא בא לגרוע את סמכותו של בית המשפט להרשיע אדם שהואשם ברצח של ילד שלא מלאו לו שנים-עשר חודשים בעבירה של הריגה או של העלמת לידה. כמו כן, הסעיף אינו בא לגרוע את הסמכות לקבוע כי אותו אדם אינו נושא באחריות פלילית בשל אי-שפיותו או ליקוי בכשרו השכלי ומתייחס לסעיף 19 בחוק העונשין המגדיר כי על מנת להרשיע אדם בעבירה פלילית הוא צריך להיות בעל כוונה לבצע אלא אם נקבע בחוק כי היסוד הנפשי הוא הבסיס לביצועה.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

מתי חוק העונשין מתייחס לוולד כאל אדם בעל זכויות?

על פי סעיף 308, משעה שיצא הולד מבטן אמו נחשב הוא לאדם, בין אם נשם או לא נשם, בין אם בעל מחזור דם ובין אם לאו ובין אם נכרת חבל טבורו ובין אם לאו. על פי סעיף זה חלים הזכויות והחוקים על הולד שיצא עתה מרחם אימו והמתתו תיחשב לעבירה.

עבירת המתת תינוק בראי ההיסטוריה

בראשית המאה העשרים, חוקק החוק באנגליה בשנת 1922 וב-1938 כשהוא ללא סף ענישה מרבי. לרוב הסנקציה שננקטת באנגליה כלפי נשים שהמיתו את תינוקן הוא שירות המבחן ולא מאסר. החוק ביטא את המודל הרפואי שהתפתח באותם זמנים לפיו יש להקל על נשים שביצעו עבירה זו בשל אי שליטתן בתוצאות הנפשיות ששרו בהן בשל תוצאות הלידה או ההנקה לאחר הלידה.

האם תמיד בית המשפט יגזור מאסר על אם שהמיתה את תינוקה?

במידה והאם שרויה במצב נפשי מעורער בעקבות חווית הלידה או ההנקה, בית המשפט יפסוק בהתאם למקרה את גזר דינה שלרוב יהיה בהתאם לחוק - כחמש שנות מאסר. במקרים אחרים עשוי בית המשפט להרשיע את האם בגין עבירת רצח או הריגה. כאשר ישנה הוכחה כי האם לוקה בנפשה או בשכלה יפסוק בית המשפט כי האם לא ביצעה כל מעשה פלילי.

על פי פסק דין נז' (6) 625 ע"פ 5031/01, אישה המעוררת בנפשה המיתה את בנה התינוק. המקרה התרחש באמצע ינואר של שנת 2000, כאשר הפצירה ברופא המטפל שלה שיאשפז אותה בדחיפות בבית חולים לחולי נפש. הרופא המטפל השיב בתגובה כי עליו לבדוק אם יש מקום פנוי בשבילה. לאחר תשובתו ביקשה עזרה מקרובת משפחה אך זאת סירבה לה. בשל כך, איימה בפניה ובפני קרובים נוספים כי תתאבד. כל זה בשעה שתינוקה בן הארבעה וחצי חודשים בוכה. מפאת מצבה הנפשי ניסתה לחנוק את בנה בכרית. משלא הצליחה השליכה את תינוקה מבעד החלון מדירתה בקומה השלישית וכך מצא את מותו. לאחר מכן, איימה להרוג את בנה הבכור והשליכה חפצים נוספים כמו גם את כלב המחמד מהחלון. מאחר והאישה הייתה מעוררת בנפשה התקיים לגביה סייג אי-השפיות. הוחלט כי מצבה הנפשי מנע ממנה להתכוון לרצח ולכן הורשעה בהריגה.

החוק מתייחס להמתת תינוק בחומרה למרות שמעגן בתוכו התייחסות ליסודה הנפשי של האם שהתערער כתוצאה מחוויית הלידה וההנקה. כפי שהמאמר ציין, בתי המשפט פוסקים את גזר דינם בהתאם למקרה ואף מבטלים כל הרשעה פלילית במידה ומוכח כי יסודה הנפשי או השכלי של האם מעורער. בנוסף, אישה שהמיתה את תינוקה בשעה שיצא מרחמה ועודנו איננו נושם, יכולה גם היא להיות מורשעת בעבירה שכן מוגדר הוא כאדם וזכותו הבסיסית לחיים חלה עליו.

זמנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין המתת תינוק?

במידה וזמנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין המתת תינוק את זקוקה לעורך דין מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללות כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח לתקופה ממושכת. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות המתה מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזמנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין המתת תינוק פני ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או **השאירי פרטים** ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.